

Sinus maxillaris betegségei és sebészete

Dr. Decker Iván

Gyulladások

Lefolyás :

- Akut
- Krónikus

Eredet:

- Odontogen (1/3)
- Rhinogen (2/3)

Hajlamosító tényezők:

- Aerodinamikai zavar (septum deviatio)
- Pollen allergia

Sinusitis maxillaris eredete

● Rhinogen (2/3)

- Rhinitis acuta-hoz kapcsolódóan szerozus, súlyosabb esetben purulens, gyakran kétoldali, más orrmelléküregeket is érinthet (multi-, pansinusitis)

● Odontogen (1/3)

- Premolaris, molaris fogakból kiinduló krónikus periapikális és parodontális gyulladások

● Barosinusitis

- Barotrauma – ostiumok elzáródása esetén

Dentalis eredetű sinusitis maxillaris

- akut - purulens
- krónikus – megvastagodott vagy polipózus nyh.

Premolaris, molaris fogakból kiinduló krónikus periapikális és parodontális gyulladások következtében

- Periodontitis apicalis chr. (granuloma, abscessus, cysta) – gangrénás fogak, radixok, radix relicta, inkomplett gyt.
- Parodontitis – mély tasakok, subgingivális fogkő

Sinusitis maxillaris acuta

Formái:

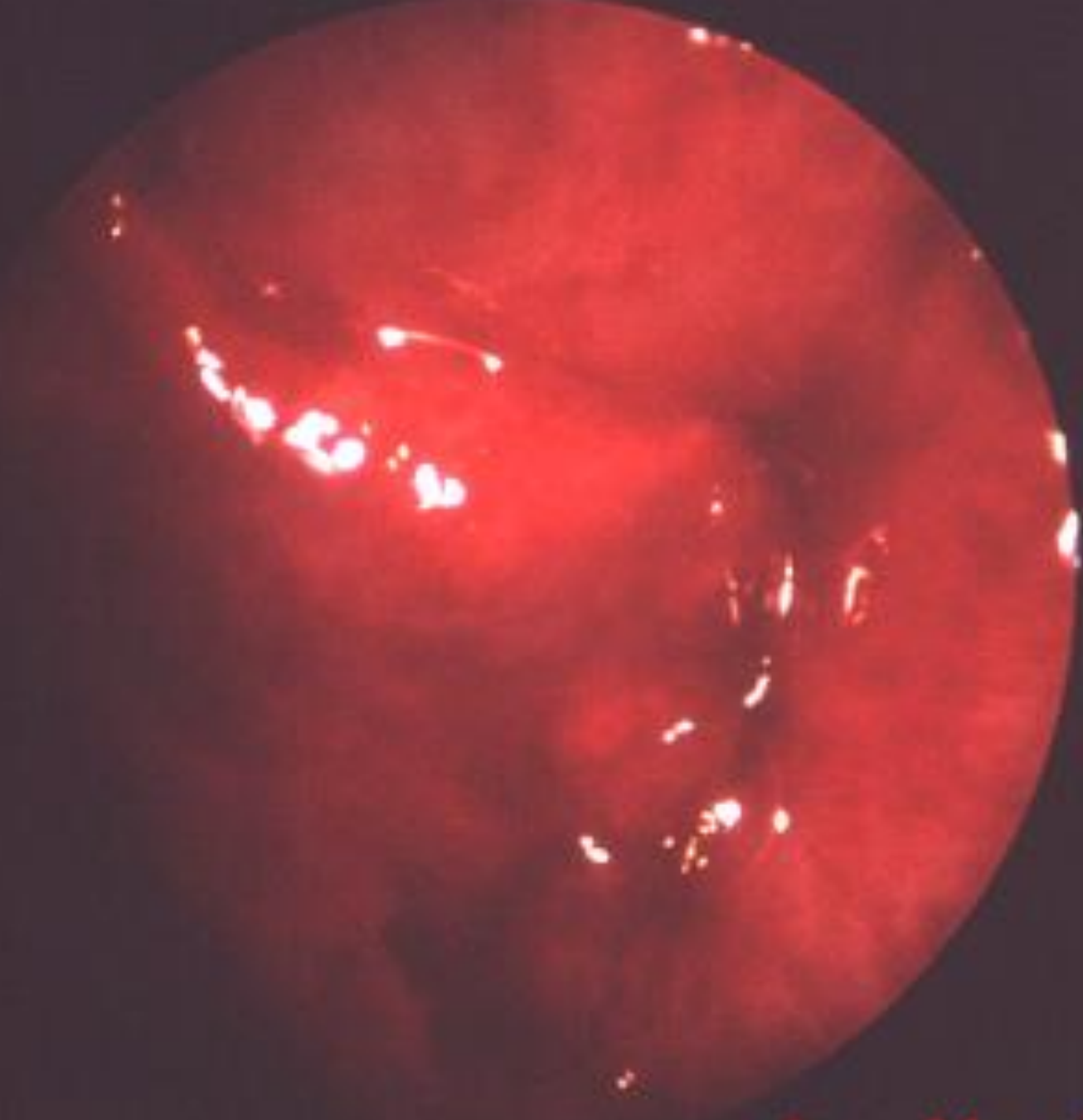
● Szerózus

● Purulens

Tünetek (sinusitis maxillaris acuta)

- Arcfájdalom (fossa canina), kisugározhat több, esetleg az összes felső fog irányában, a fájdalom előre hajlaskor, az arc vagy a fogak ütügetésekor fokozódik
- Fejfájás
- Hőemelkedés, láz
- Orrváladékozás (szerózus vagy gennyes, egy- vagy kétoldali), orrdugulás
- Arc vagy alsó szemhéj duzzanata
- Rtg felvételen az arcüreg fedett

A 84 11 29

F 84 11 29

Differenciáldiagnózis

- Akut pulpitis, akut periodontitis
- Trigemínus neuralgia
- TMI diszfunkció

Kezelés (sinusitis maxillaris acuta)

- Orrcsepp, inhaláció
- Fizikotherápia - Helyi hőhatás
- Antibiotikumok
- Arcüreg öblítés

Sinusitis maxillaris chronica

Formái:

- Purulens (egy- v. kétoldali)
- Polipózus-szerózus

Tünetek (sinusitis maxillaris chronica)

- Viszonylag tünetszegény
- Idegentestérzés az arcüreg táján
- Orrváladékozás, orrdugulás (időnként), csökkent orrlégzés - szájüreg kiszáradása
- Tompa fejfájás
- Váladékcsorgás a garatfalon
- Akut fellobbanások

Kezelés (sinusitis maxillaris chronica)

A kiváltó ok (ha ismert ...) megszüntetése nélkül gyakori a kiújulás.

● Konzervatív

- Inhaláció, helyi meleg, orrlégzés biztosítása
- Arcüreg öblítés
- Polipózus formánál helyi szteroid (orrspray)

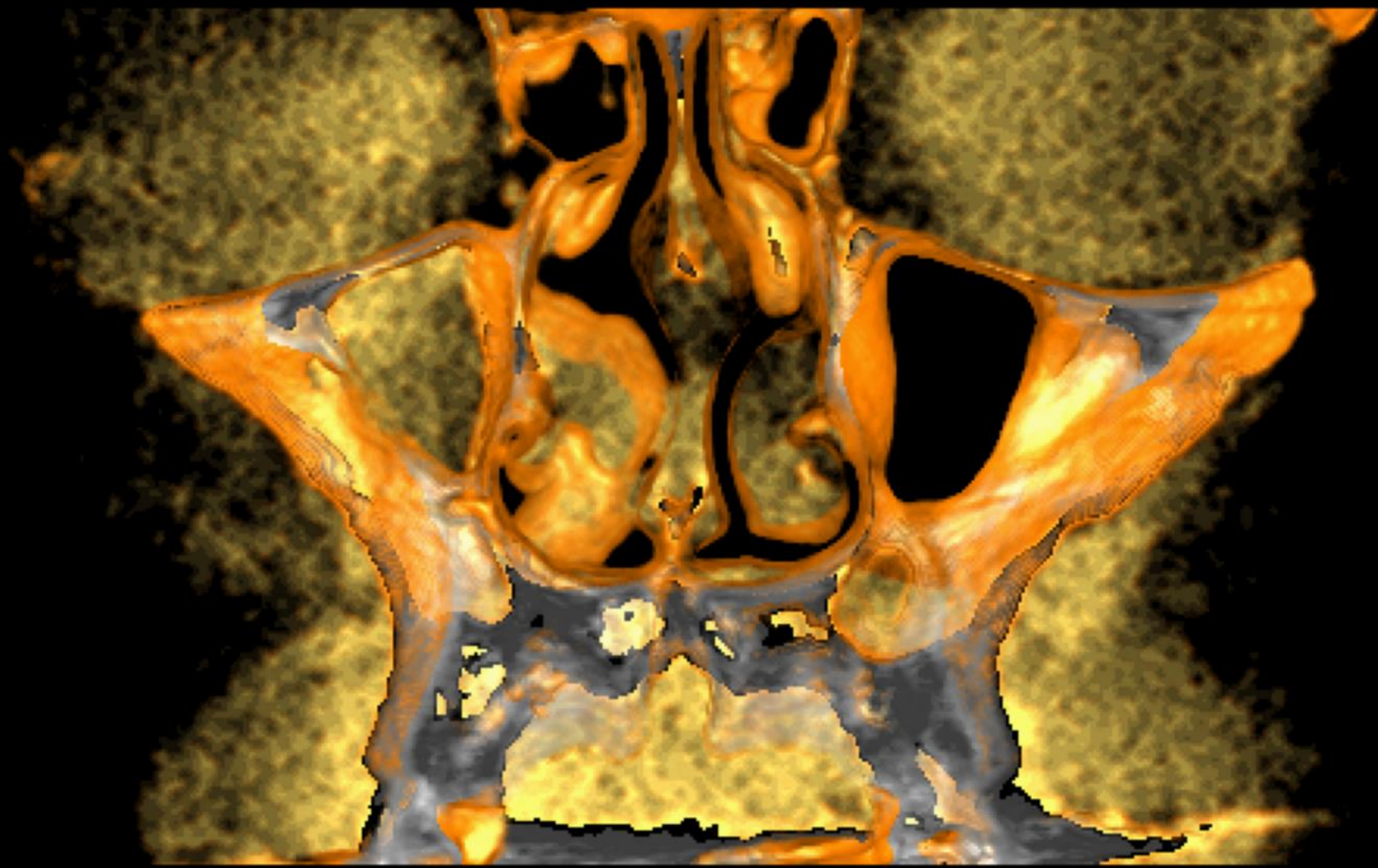
● Sebészi

- FESS műtét-F.O.G. (**F**unkcionális **E**ndoszkópos **S**inus **S**ebészet-hiatus semilunarisson keresztül a polipok eltávolítása)
- Luc-Caldwell műtét-F.O.G., szájsebészet (dentális er.)

LUC-CALDWELL műtét

- Csak krónikus szakaszban (akut fellobbanásakor ellenjavallt)
- Behatolás a fossa canina vékony csontos falán keresztül
- Új összeköttetés létrehozása az orrüreg (alsó orrjárat) felé
- Nyálkahártya teljes v. részleges eltávolítása
- Arcüreg kitamponálása (gézcsík az alsó orrjárat felé kivezetve)
- Hátrányok:
  - csillószőrös hengerhám helyett laphám → funkciózavar
  - felső fogak érzészavara

Sinusitis maxillaris eredete

● Rhinogen (2/3)

- Rhinitis acuta-hoz kapcsolódóan szerozus, súlyosabb esetben purulens, gyakran kétoldali, más orrmelléküregeket is érinthet (multi-, pansinusitis)

● Odontogen (1/3)

- Premolaris, molaris fogak megbetegedései

Odontogen sinusitis maxillaris

- Periodontitis (akut vagy krónikus)
- Gyulladt állcsont ciszták (radikuláris, follikuláris)
- Parodontitis
- Sinus apertus következményeként (fistula antroralis)
- Idegentestek (gyökér, gyökértömő anyag)
- Implantáció

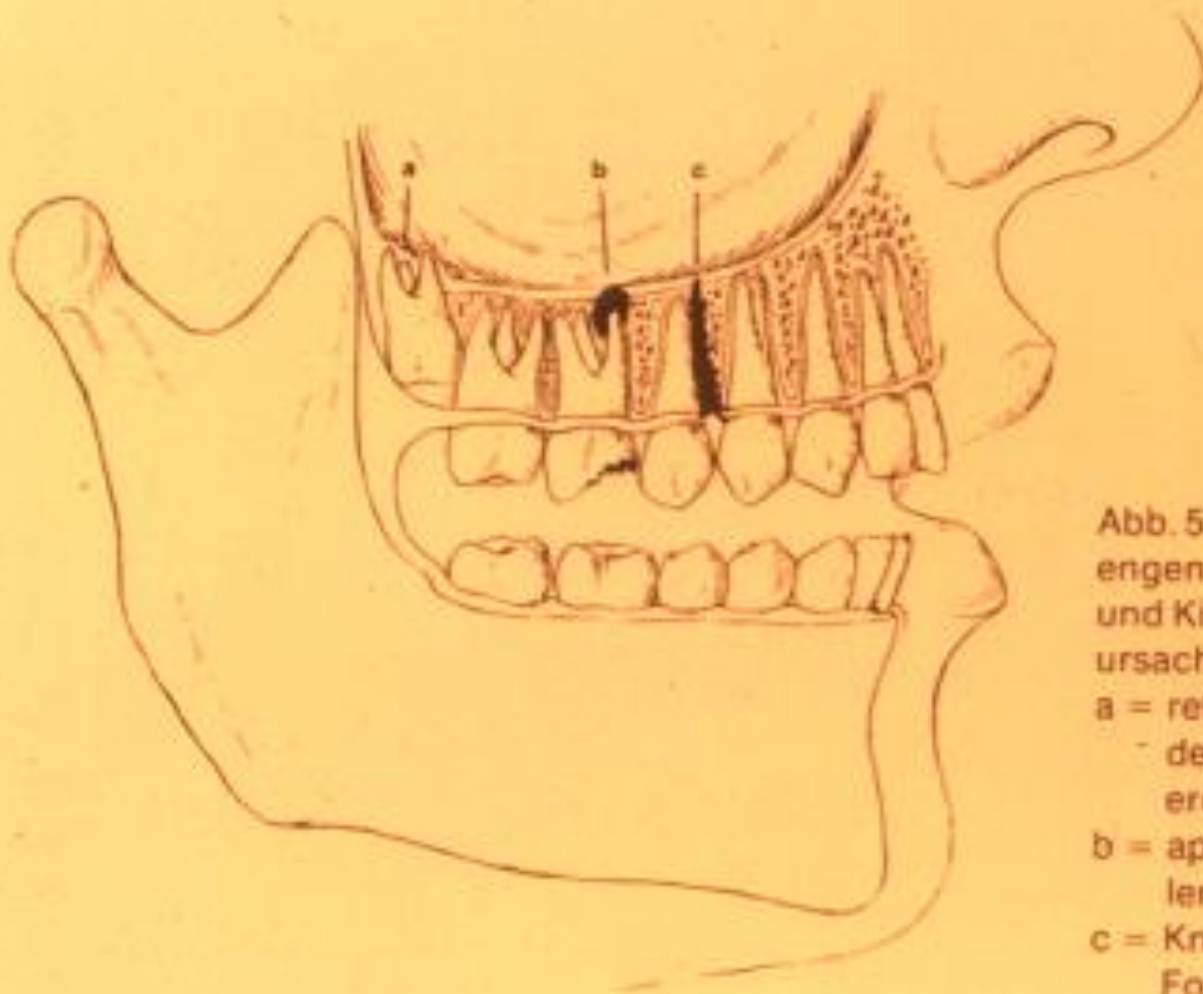
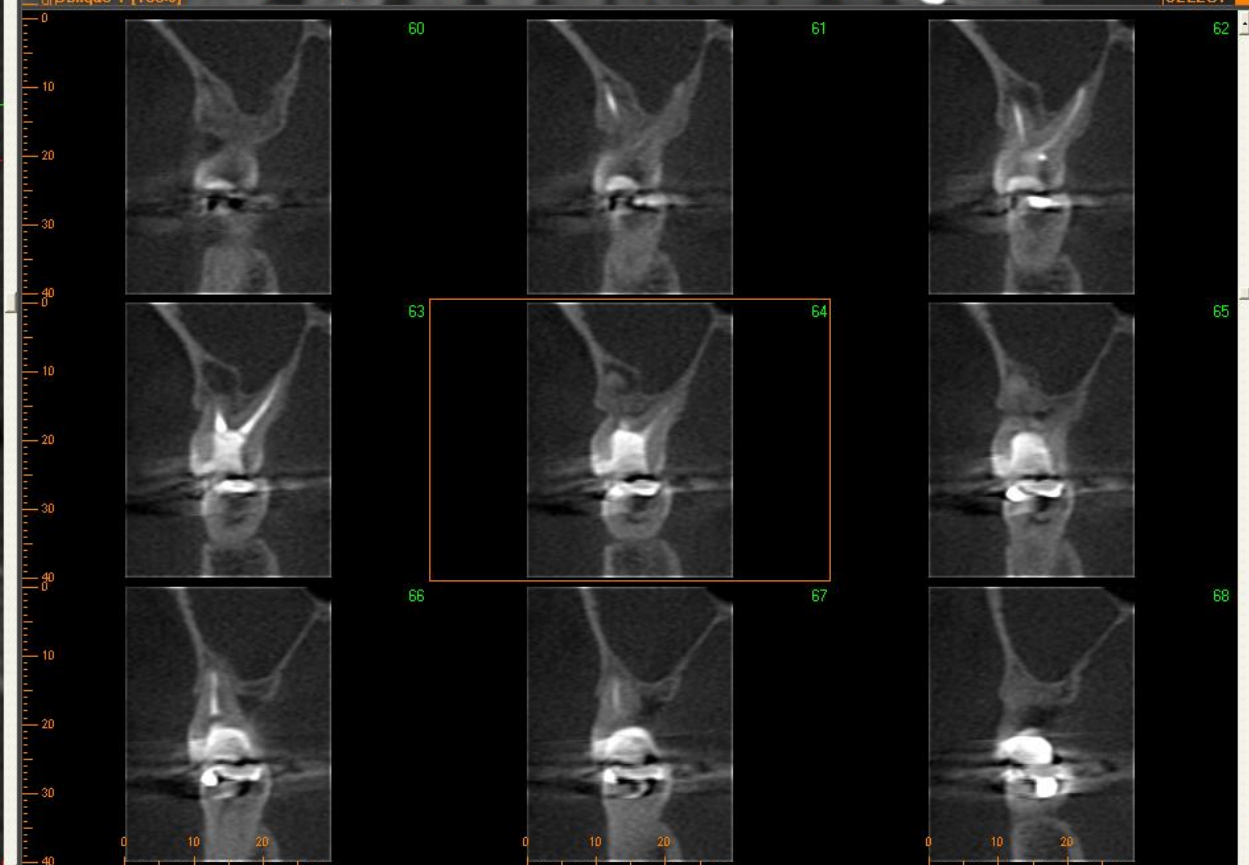
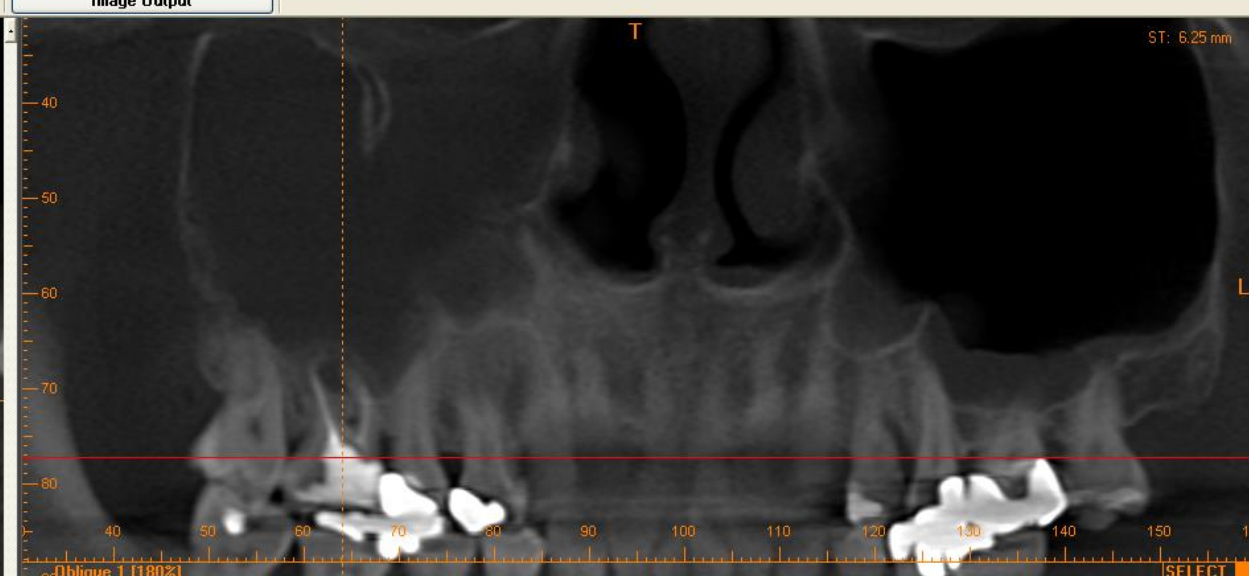
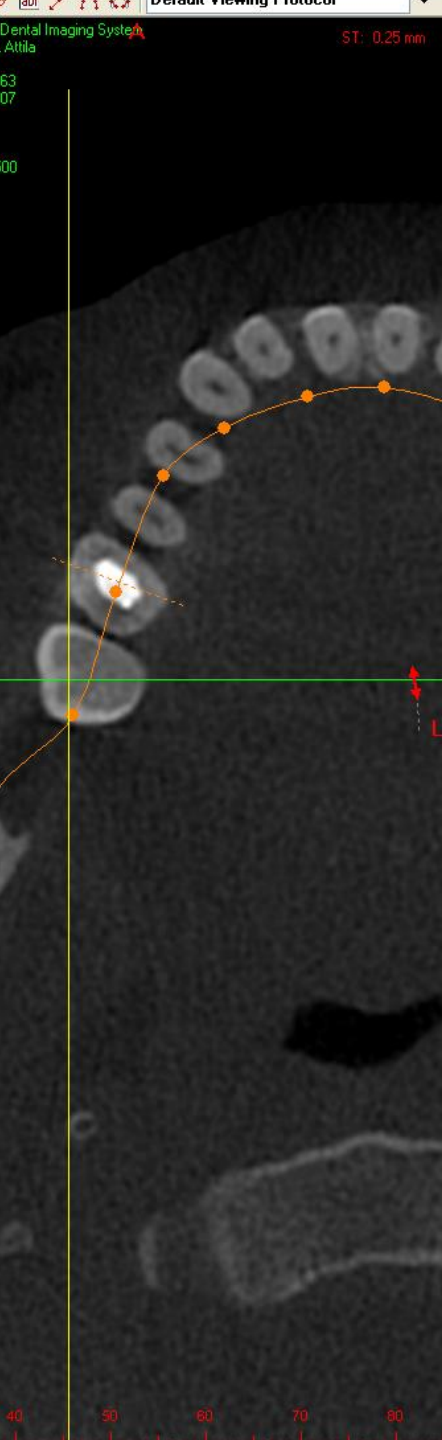

Abb. 5.1 Schematische Darstellung der engen Beziehung zwischen Zahnsystem und Kieferhöhle mit typischen Infektionsursachen:

- a = retinierter oberer Weisheitszahn, bei dessen Entfernung die Kieferhöhle eröffnet werden kann,
- b = apikale Parodontitis an der mesiobukkalen Wurzel des oberen Molaren,
- c = Knochentasche am 2. Prämolaren als Folge einer Parodontitis marginalis

Administrator A...

Log Off

Navigation

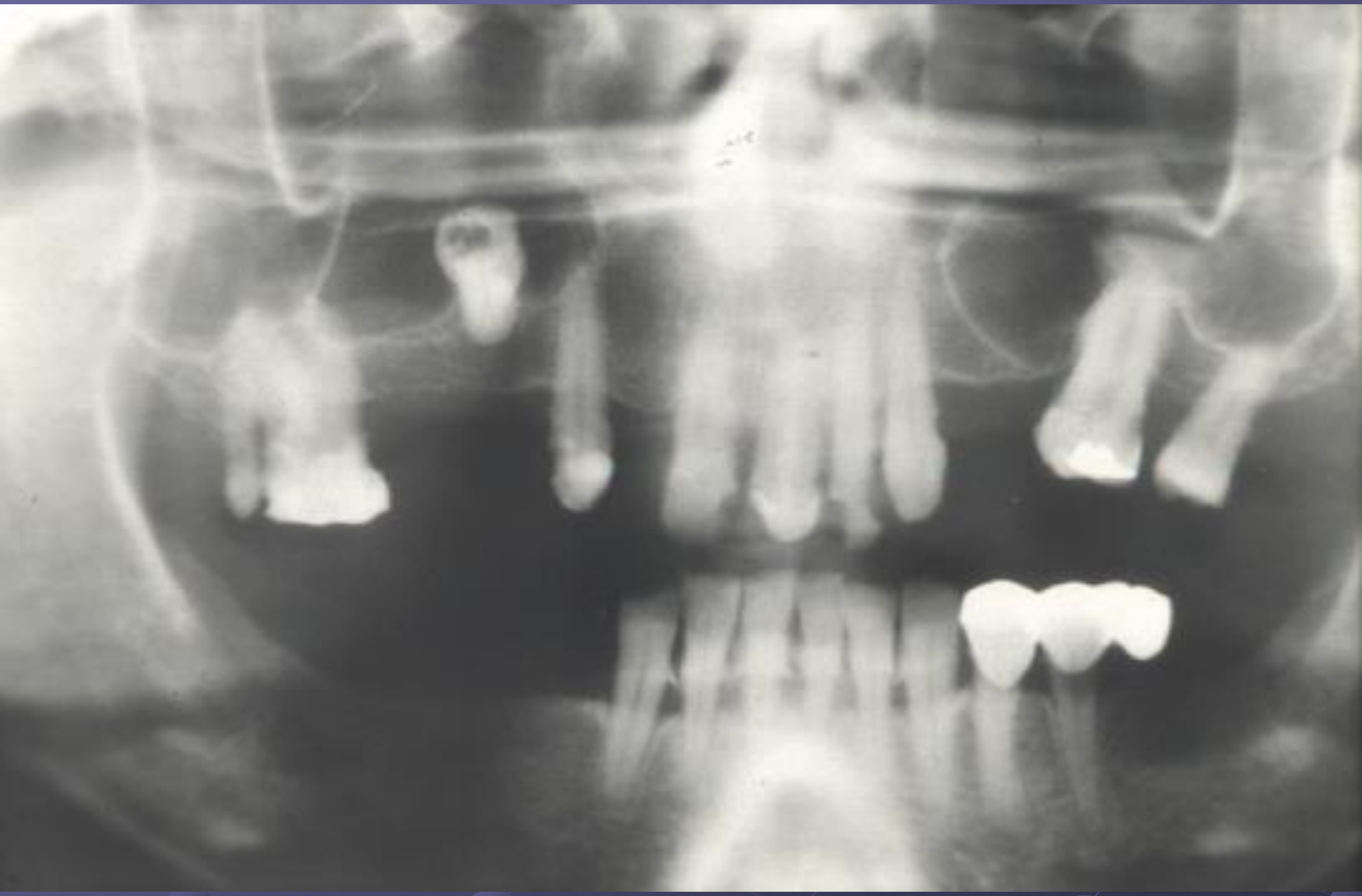
MPR

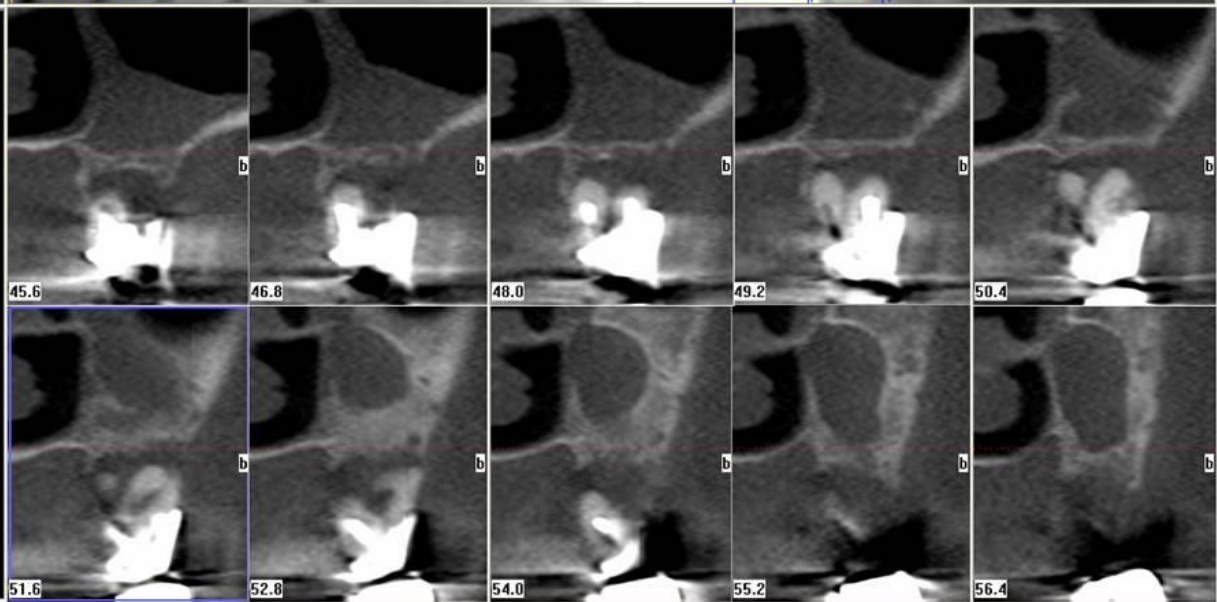
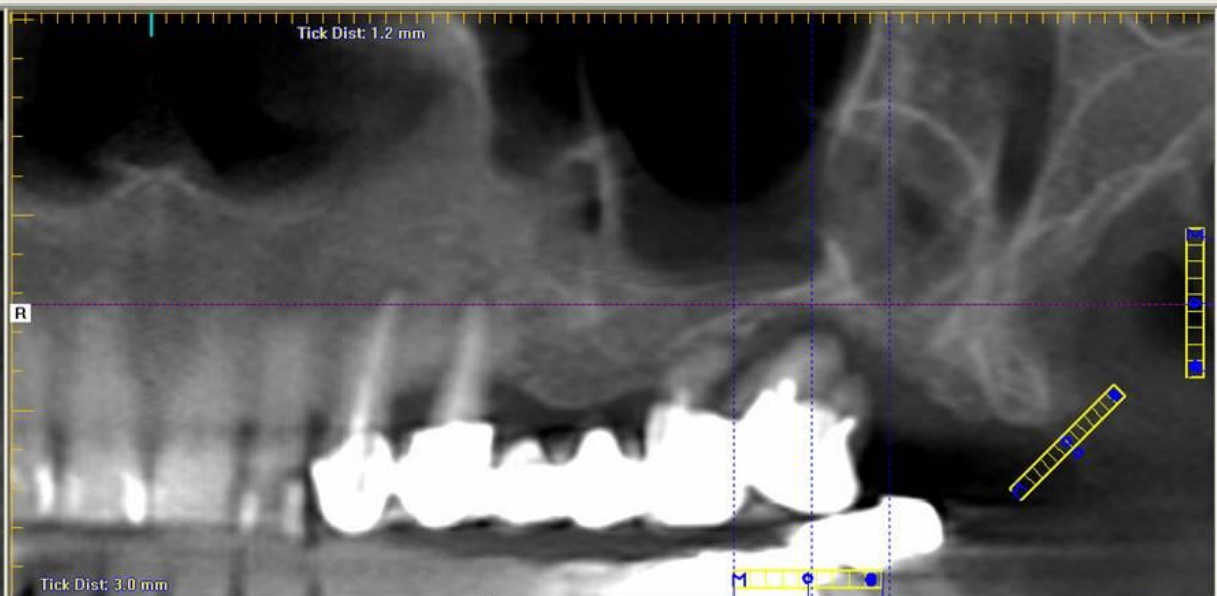
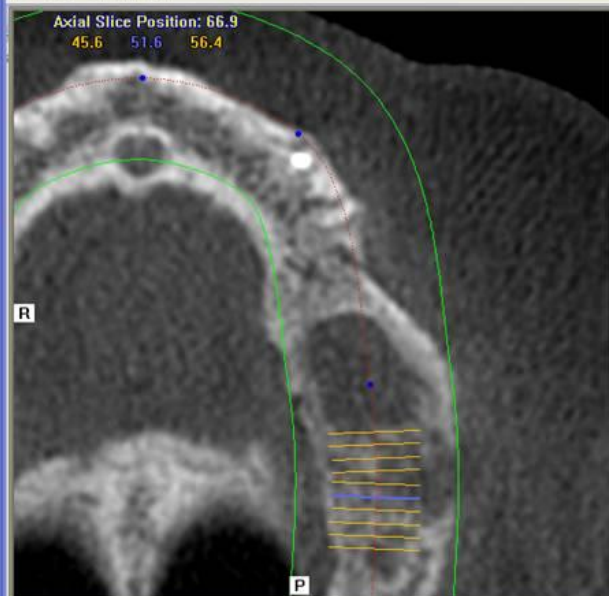
Study Data

Oblique 1

Selected Images

Selected Images

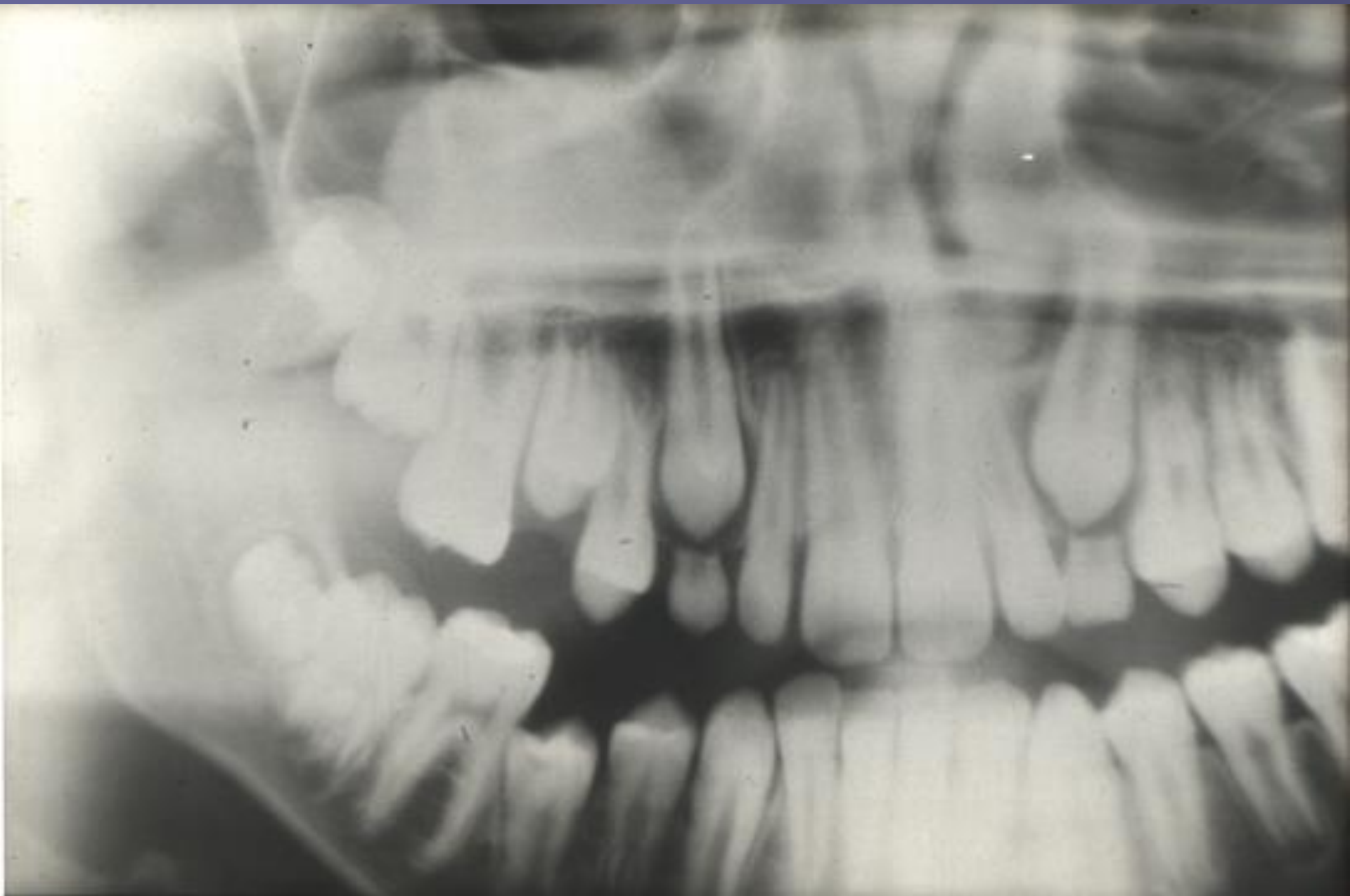

Arcüreg ciszták

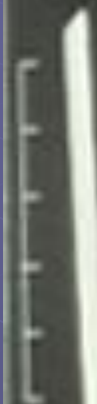
Csontos falú ciszták,
lágyszöveti ciszták, mucocele,
pseudociszták

EXAM 8827
PRS 1
GB -4.5MM
IMAGE 41
+C

1 391215
7 SEP 93
512
95HR

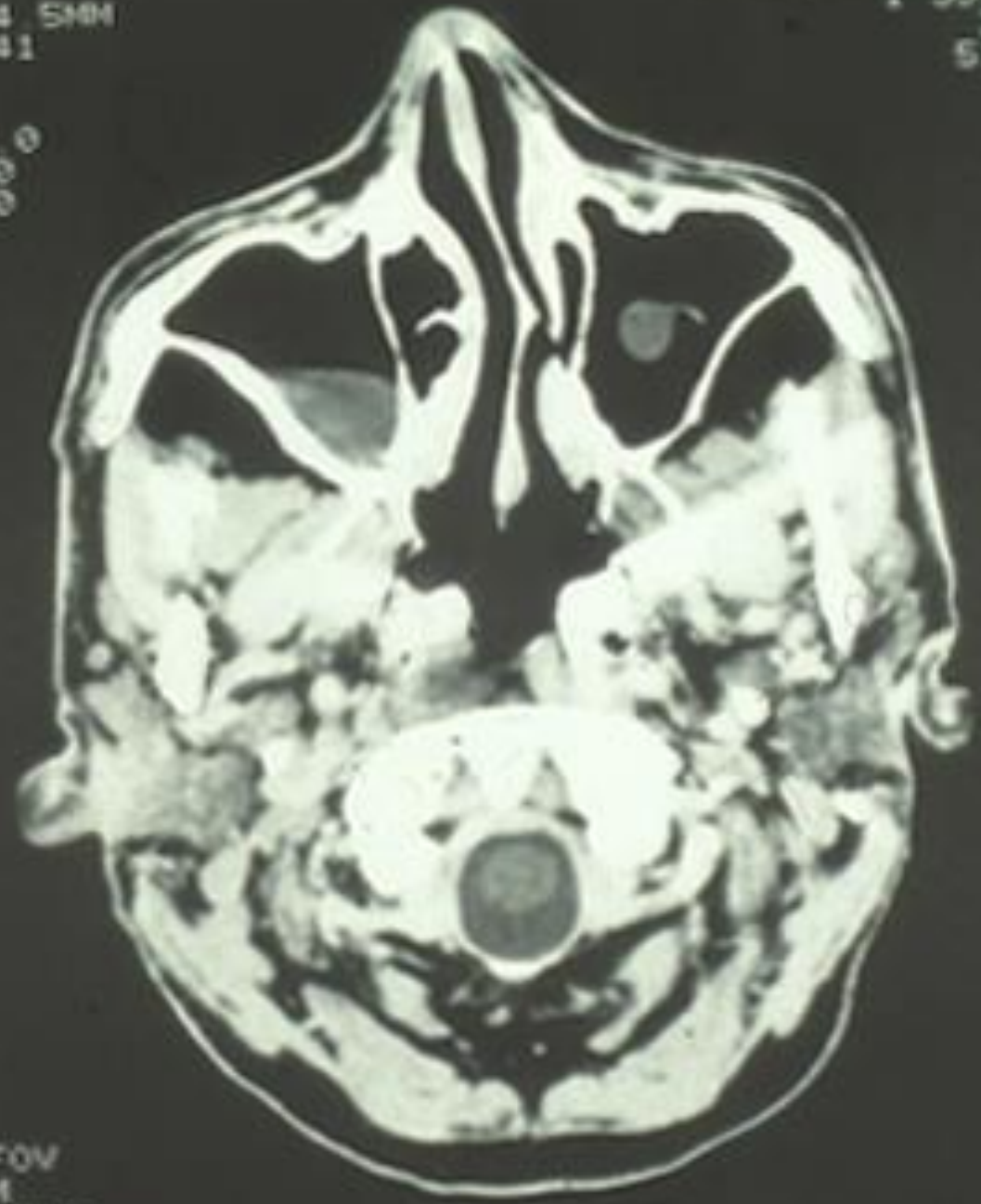
DFOV 22.0
X .00
Y .00
STND/I

R

L

120 KV
250 MA
HEAD SFOV
3.0 MM
-14.0 TILT
3.0 SEC 16:50:01

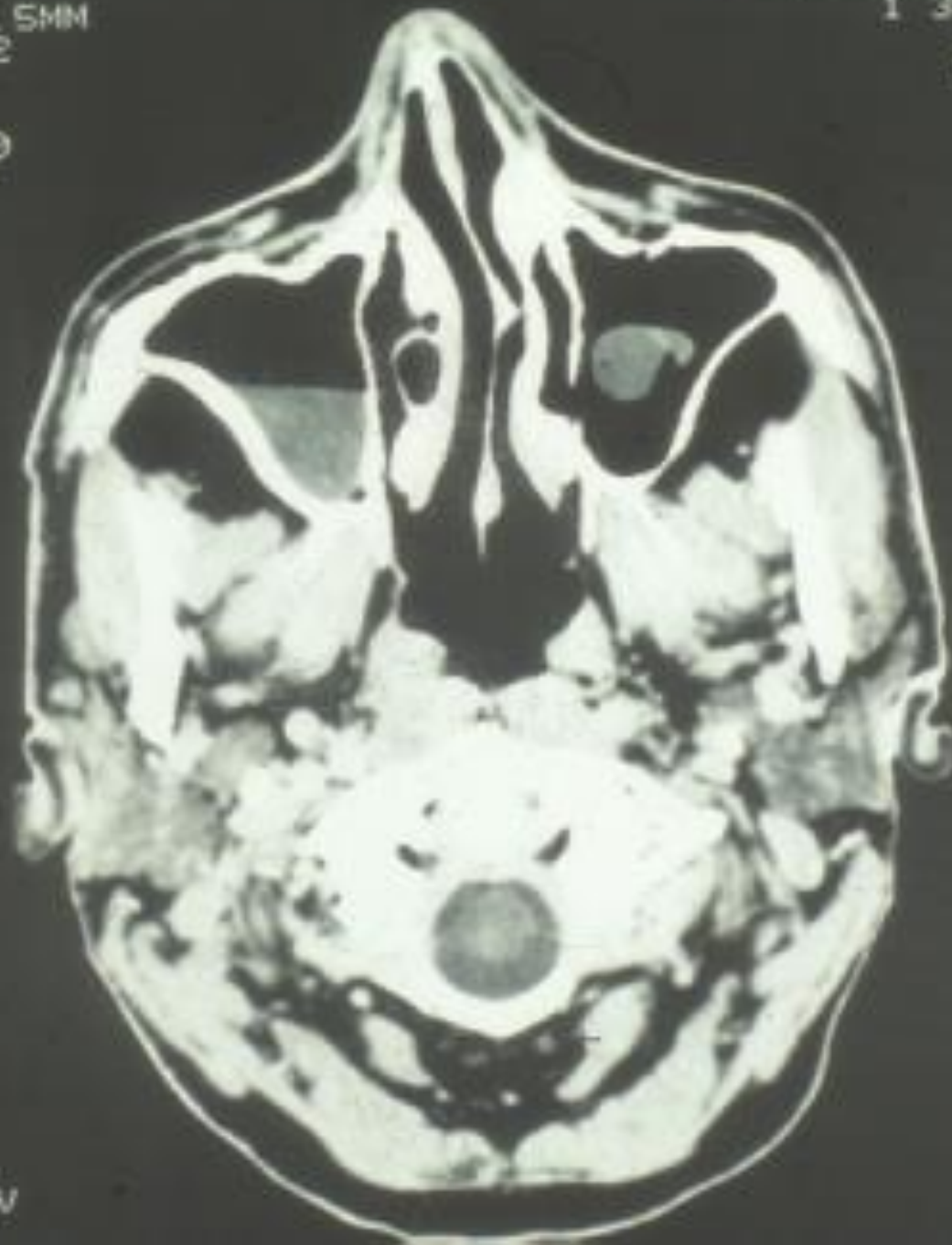
EXAM 8827
PRS 1
GB -7.5MM
IMAGE 42
+C

1 391215
7 SEP 9
512
96HR

DFOV 22.0
X 00
Y 00
STND/I

R

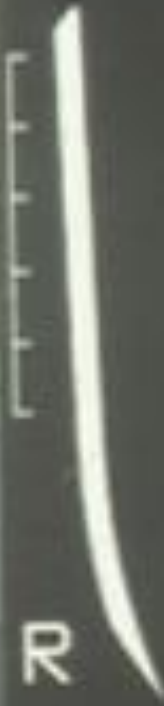
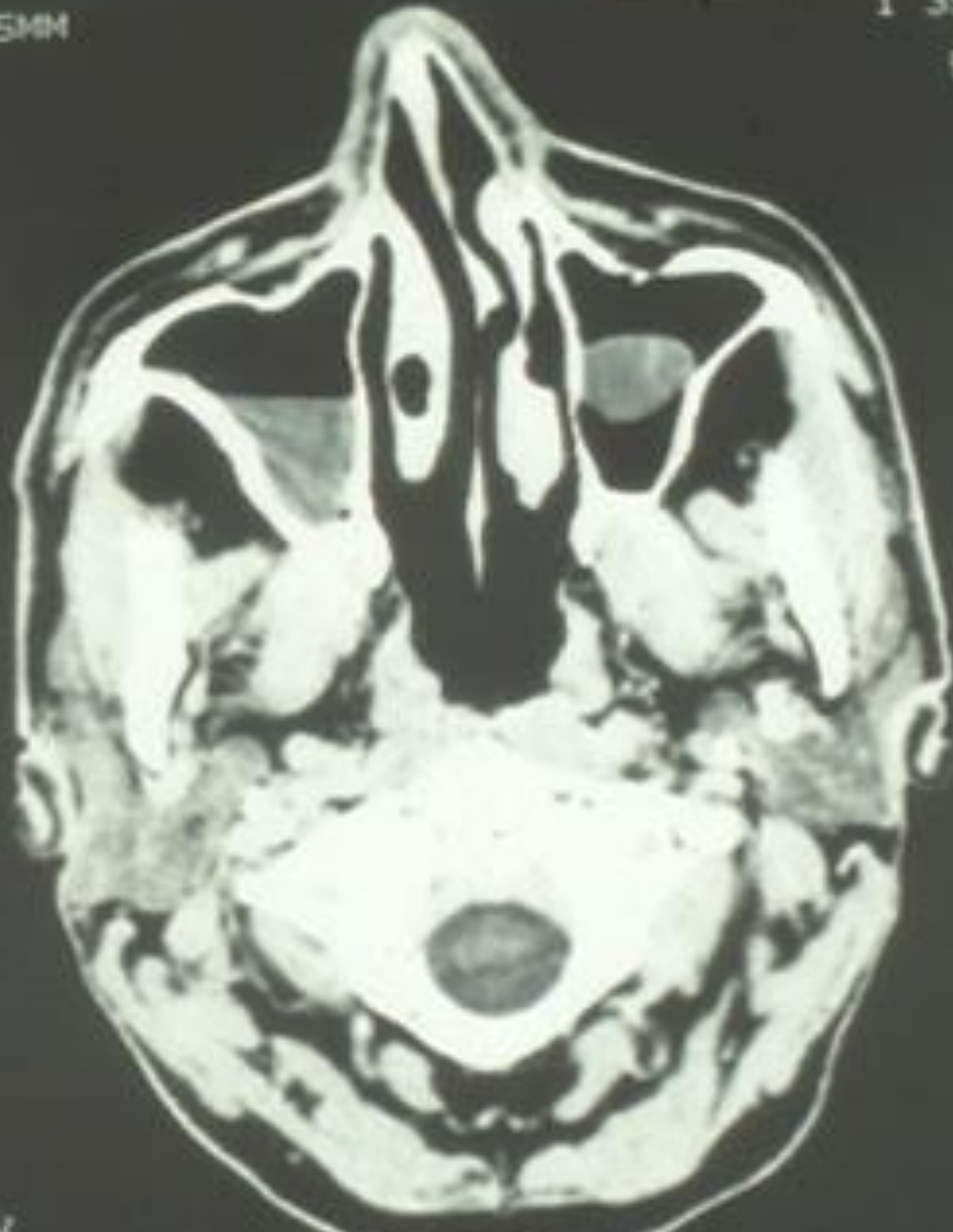
L

120 KV
200 MA
HEAD SFOV
3.0 MM

EXAM 8827
PRS 1
GB -10.5MM
IMAGE 43
+C

1 391215
7 SEP 93
512
98HR

DFOV 22.0
X .00
Y .00
STND/I

R

L

120 KV
200 MA
HEAD SFOV
3.0 MM

EXAM 882/
PRS 1
GB -13.544
IMAGE 44
+C

1 391215
7 SEP 93
512
98HR

DFOV 22.0
X .00
Y .00
STND/I

R

L

120 KV
200 MA
HEAD SFOV
3.0 MM

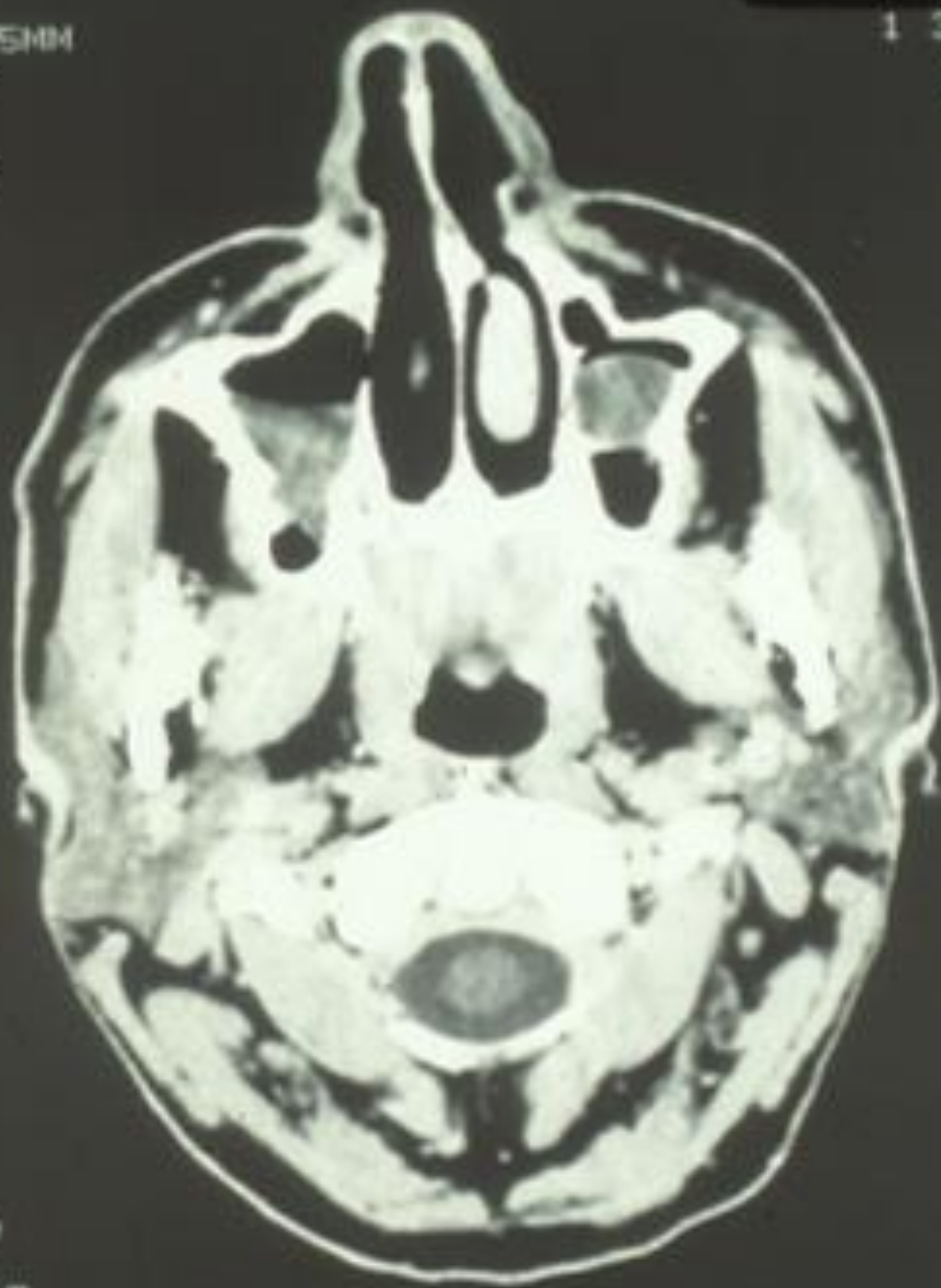
EXAM 8827
PRS 1
GB -16.5MM
IMAGE 45
+C

1 391215
7 SEP 93
512
98HR

DFOV 22.0
X .00
Y .00
STND/I

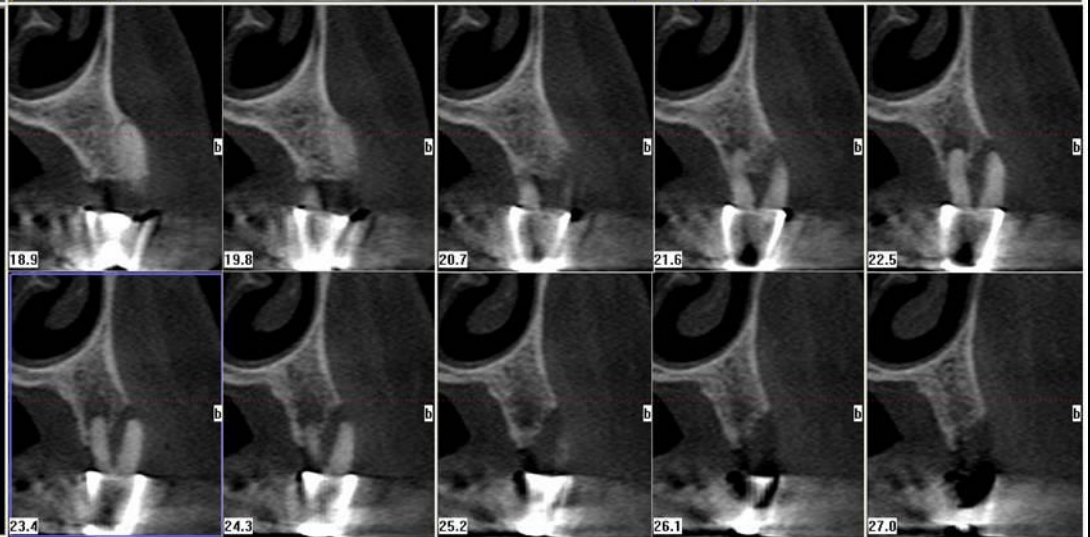
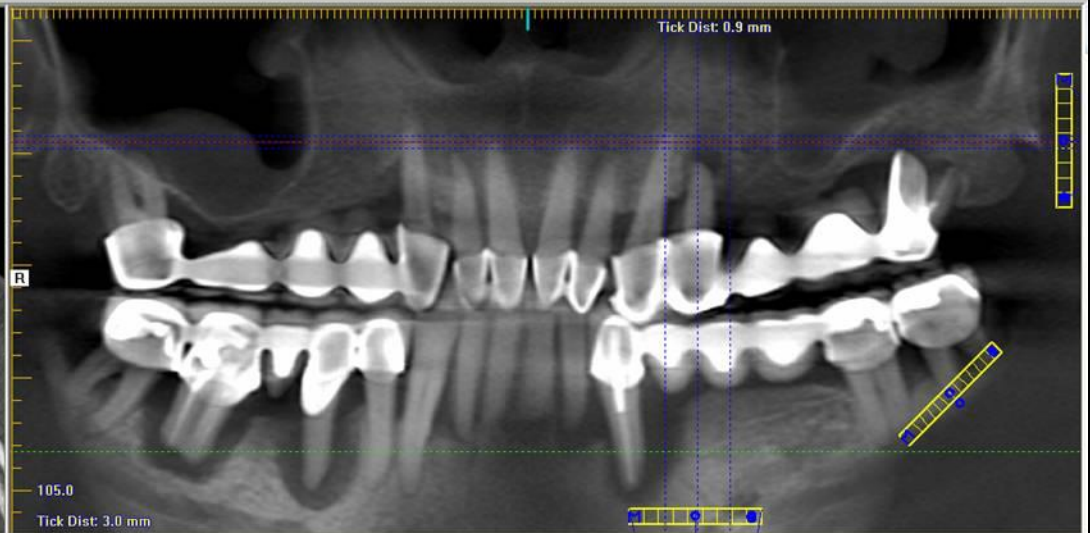

R

L

120 KV
200 MA
HEAD SFOV
3.0 MM
-14.0 TILT
7.0 SEC 16:51:27

Status

Maxilla Detected | Mandible Detected | Image Data in Memory | W: 3520 L: 1040

C:\ICAT Vision\ICAT Vision Root\9871571219787531061101106691197 Anonymous\20061108\1.2.826.0.1.3680043.2.594.15581.18728.26085.17109.10900

H 84 6 26

G 84 6 26

В 83 10 25

Daganatok az arcüregben

Topográfia szerint

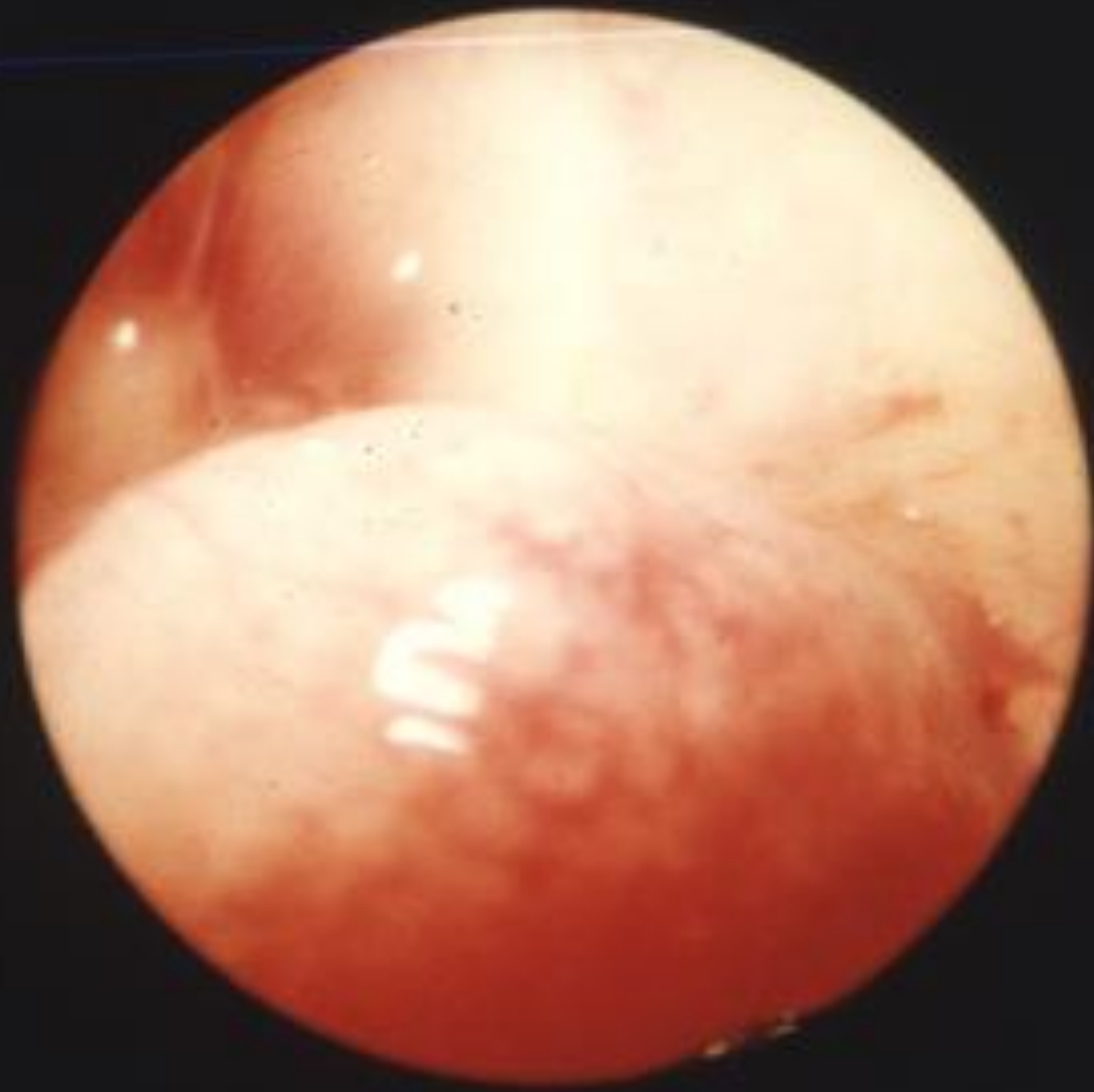
- Alsó etage tumorok (szájpad, alveolusok, maxilla alapja)
- Középső etage (maxilla oldalfala, arcüreg, arcüreg teteje)
- Felső etage (többi melléküreg)

Daganatok az arcüregben

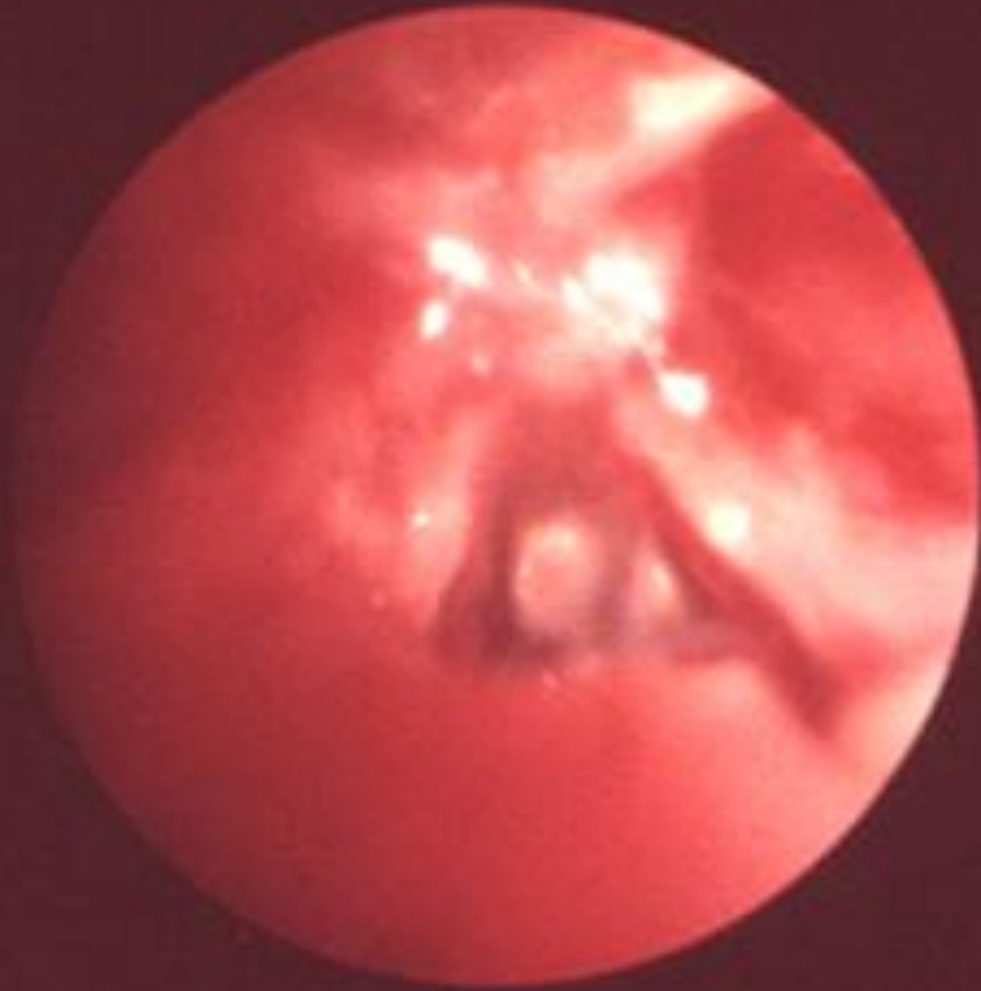
- Jóindulatú: adenoma, osteoma, odontogen tumorok
- Rosszindulatú: adenocarcinoma, sarcoma, planocellularis carcinoma

Daganatok az arcüregben

- Sokáig tünetmentesek
- Arcduzzanat, aszimmetria, meglévő fogpótlás illeszkedési zavara
- Bizonytalan fogfájdalom
- Orrvérzés, bűzös orrfolyás, könnyelfolyási zavar
- Orrlégzési nehézség
- Felső állcsonton fekélyes nyálkahártya terület

- Diagnózis: endoszkópia, képalkotó vizsgálatok, hisztológia

E 83 2 22

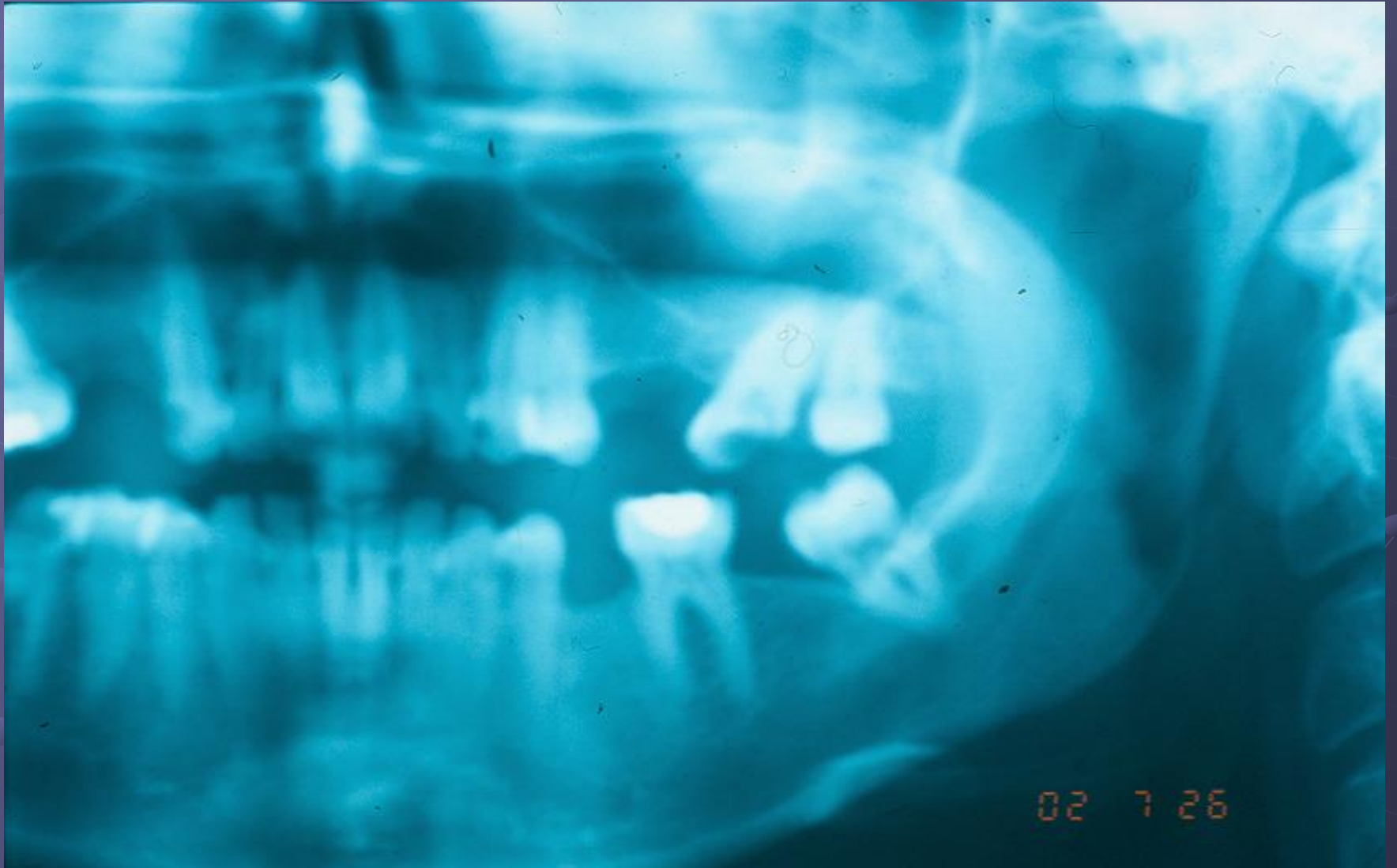
Sérülések

- Nyitott, zárt törések
- Arcközép törések
- Orbita alsó falának törése (Blow out)
- Csontsérülés → nyh.sérülés → haemosinus
- Idegentestek
- Iatrogen sérülések

Tuber maxillae törése - fogeltávolítás kapcsán

Ellátás:

- az extractio felfüggesztése, sinezéssel
- az extractio sebészi befejezése a letört csont rész megtartásával vagy eltávolításával

02 7 25

Sinus apertus (megnyílt arcüreg)

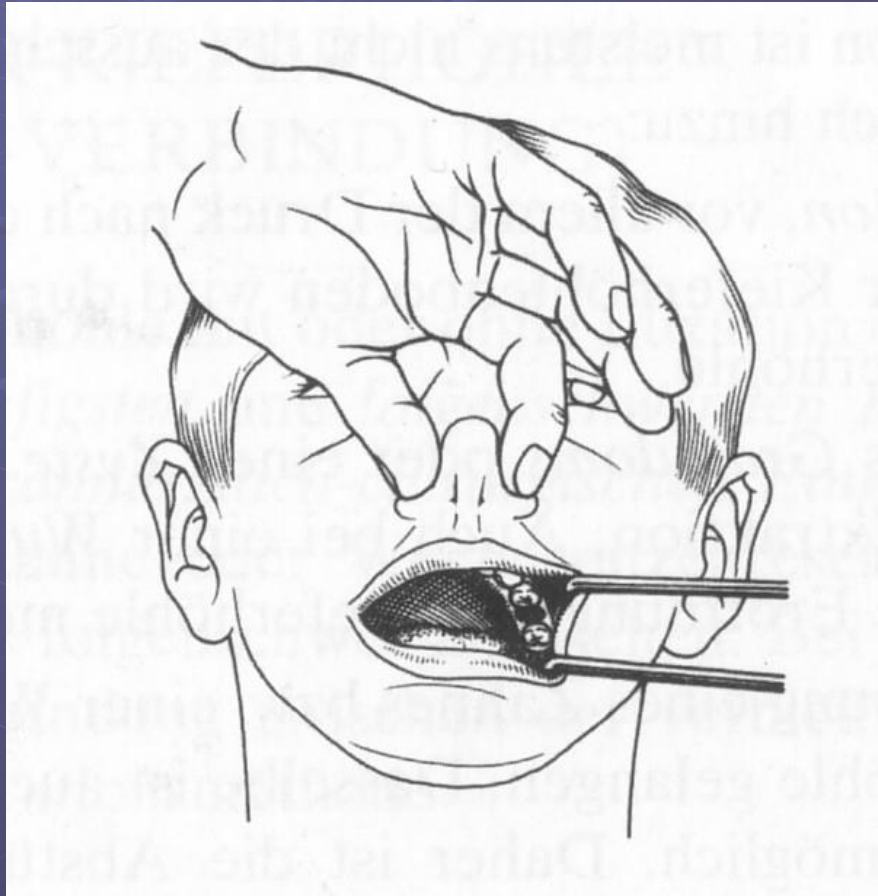
A sinus csontos fala és a nyálkahártyája is sérül

Esetenként csak a csontos fal sérül, a nyálkahártya ép.

Diagnózis:

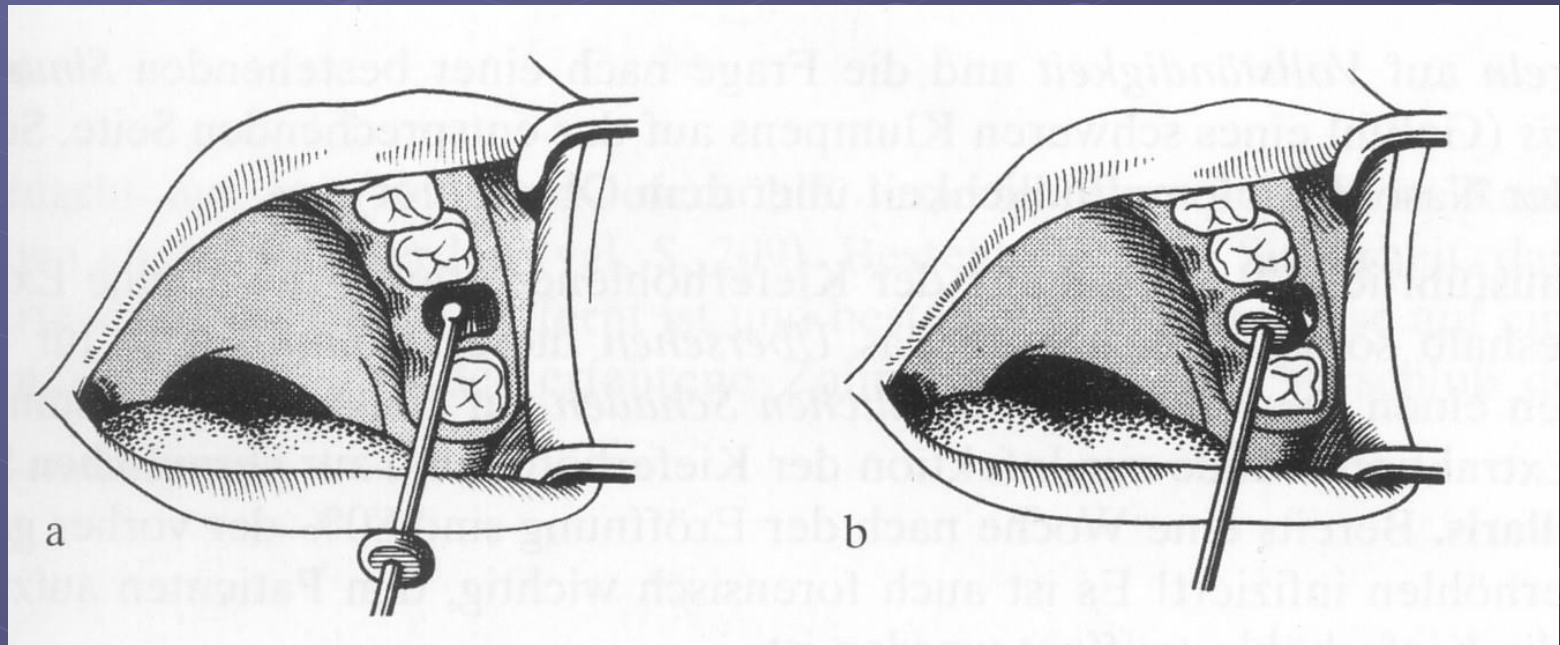
- Megtekintés, fizikális vizsgálat
- Speciális próbák a légtartóság vizsgálatára:
  - Orrfúvási próba
  - Bucca felfúvatása
- Folyadék fogyasztásakor, öblítéskor folyadék juthat az orrüregbe
- Indokolt esetben szondázás gombos szondával
- Sinus apertus esetén extraorális rtg vizsgálat (OP v. PA)

Orrfúvási próba

Szondázás - gombos szondával (csak igen indokolt esetben!)

Kezelés:

Azonnali zárás:

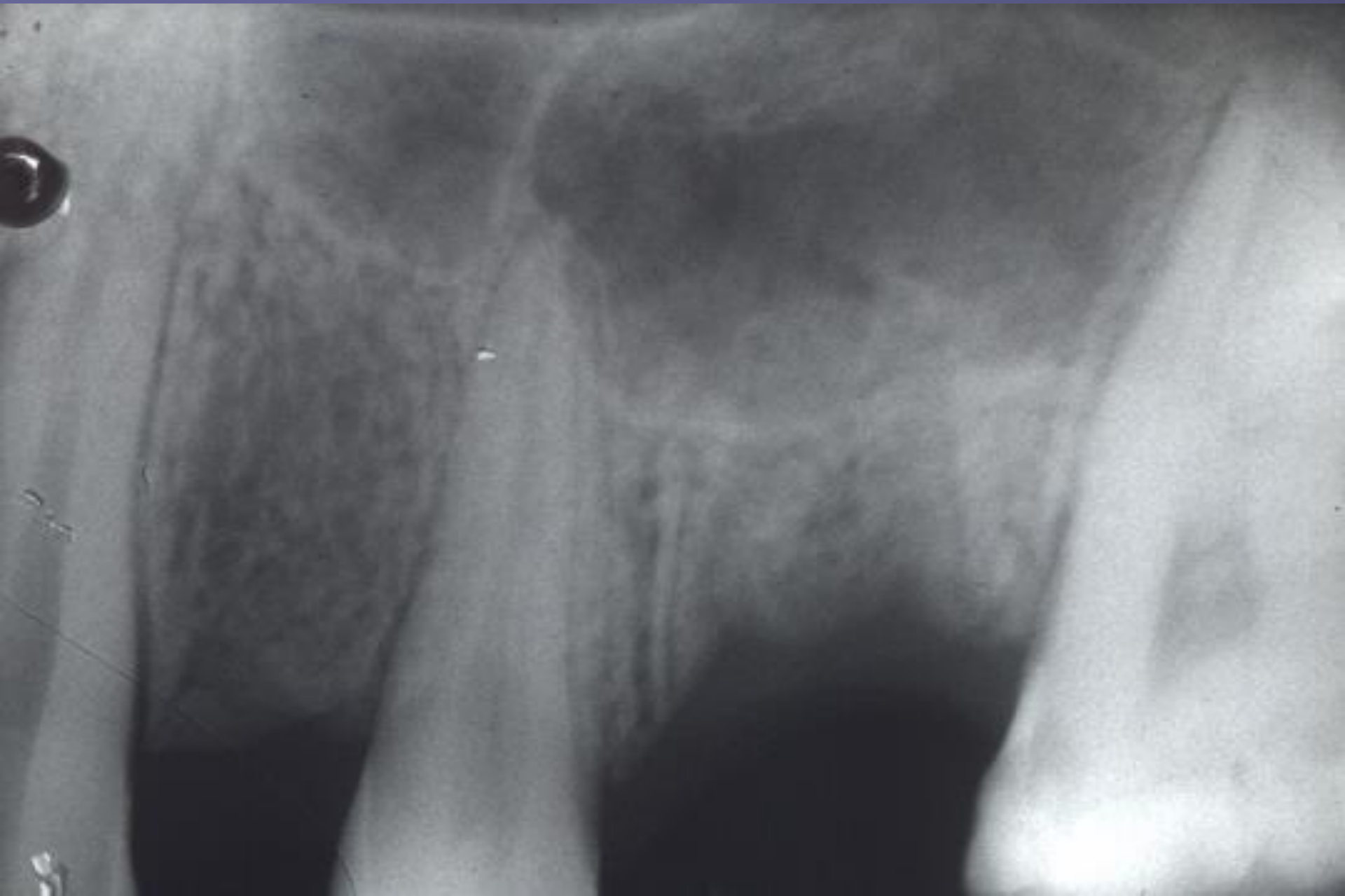
- Sebészi zárás lebennyel
- Zárás egyéb módszerekkel

Késleltetett zárás:

- Gennyes sinusitis esetén:
  - konzervatív kezelés (a gyulladás megszűnése után esetleg spontán záródhat)
- Fistula kialakulása esetén:
  - Sipoly kiirtása után zárás, sz.e. Luc-Caldwell műtéttel

Sebészi zárás lebennyel:

- Azonnal, vagy 6 ill. max.24 órán belül
- Mukoperioszteális lebeny
- Lebeny nyújtása, vagy elforgatása
- Feszülésmentes zárás – varratok csontos alapon

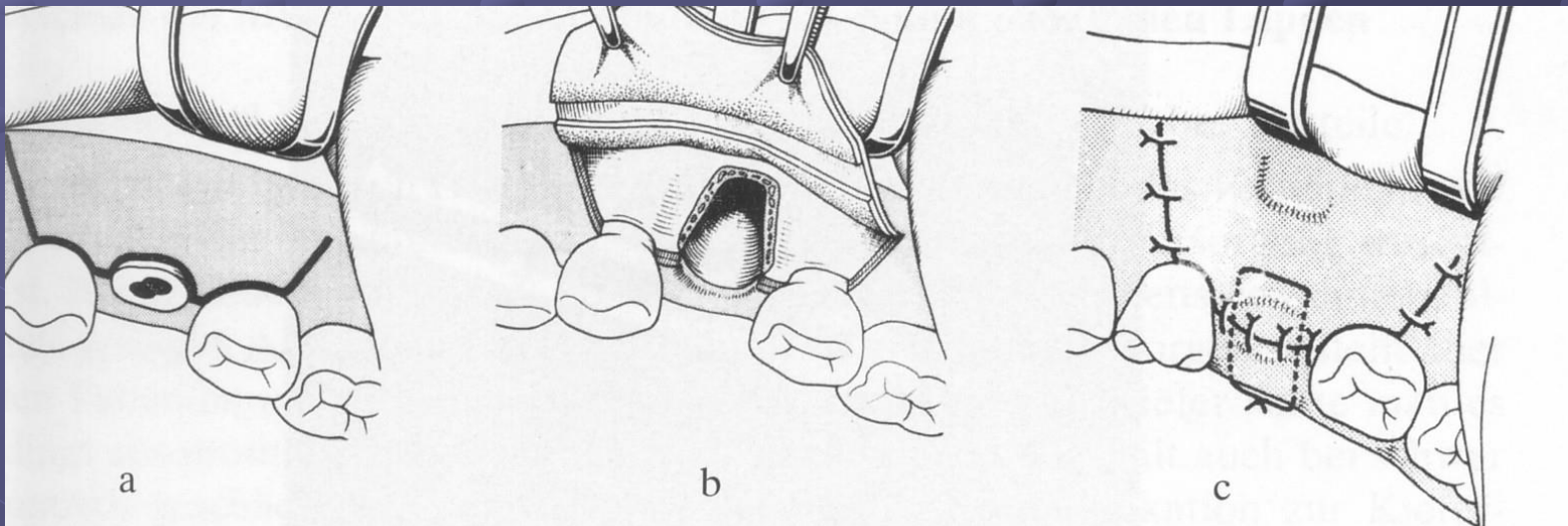

Zárás bukkális nyálkahártya felhasználásával

Wassmund – trapéz alakú- lebennyel

-alapja: a lebeny megnyújtása

-előnye: viszonylag egyszerűen kivitelezhető

Wassmund lebenyos zárás hátrányai

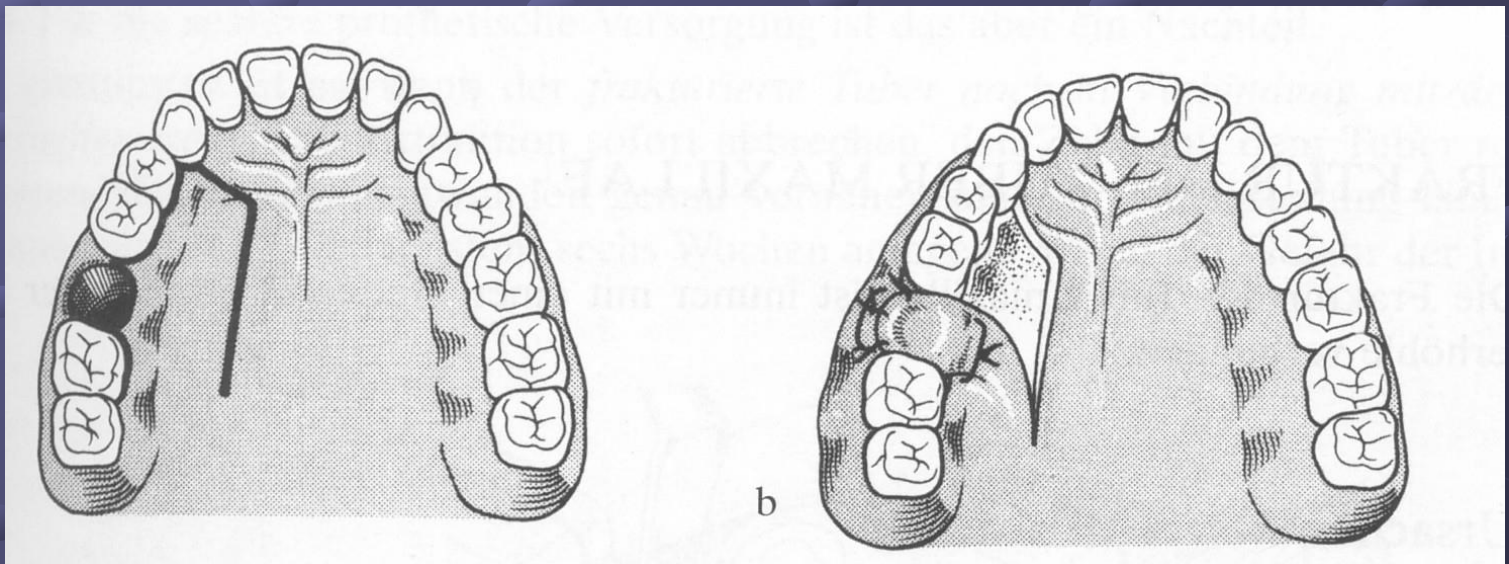
- beszűkítheti az áthajlást
- roncsolt sebszélek megnehezítik alkalmazását

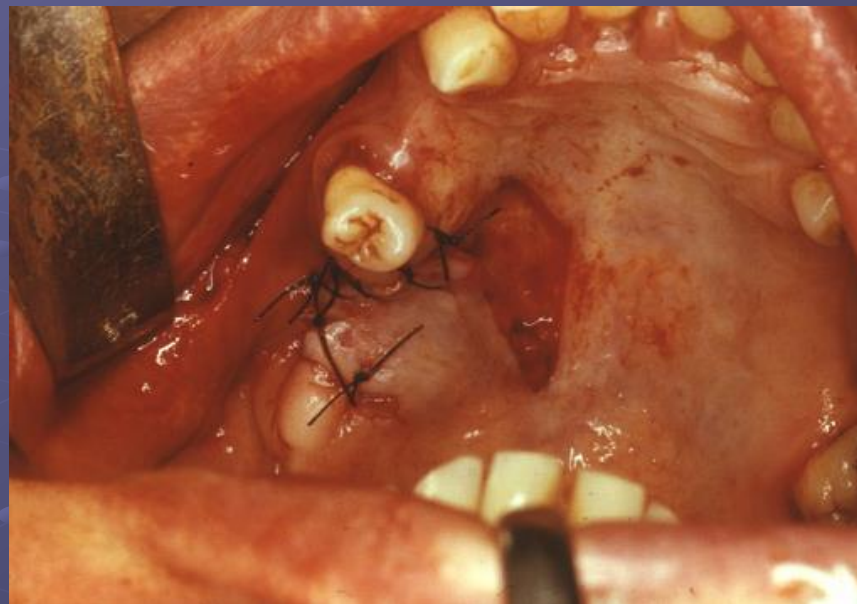
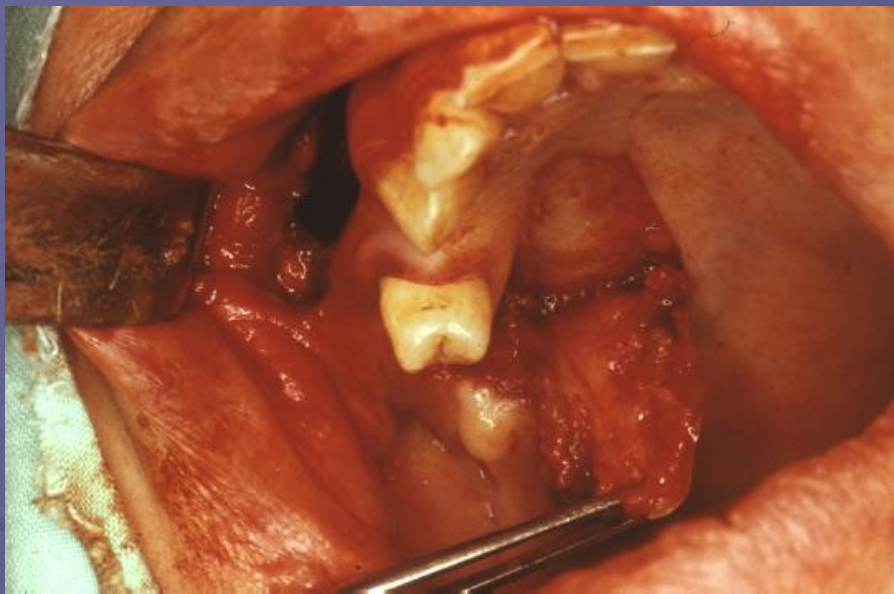
Zárás palatinális nyálkahártya felhasználásával

Pichler –nyeles, elforgatott-lebennyel

-alapja: a lebeny -előnye: áthajlást nem beszűkíti be elforgatása

Pichler lebeny alkalmazása

Palatinális lebennyel történő zárás hátrányai

- szájpadlás területén másodlagos sebgyógyulás
- elvégzése nagyobb gyakorlatot igényel

Radix in antro

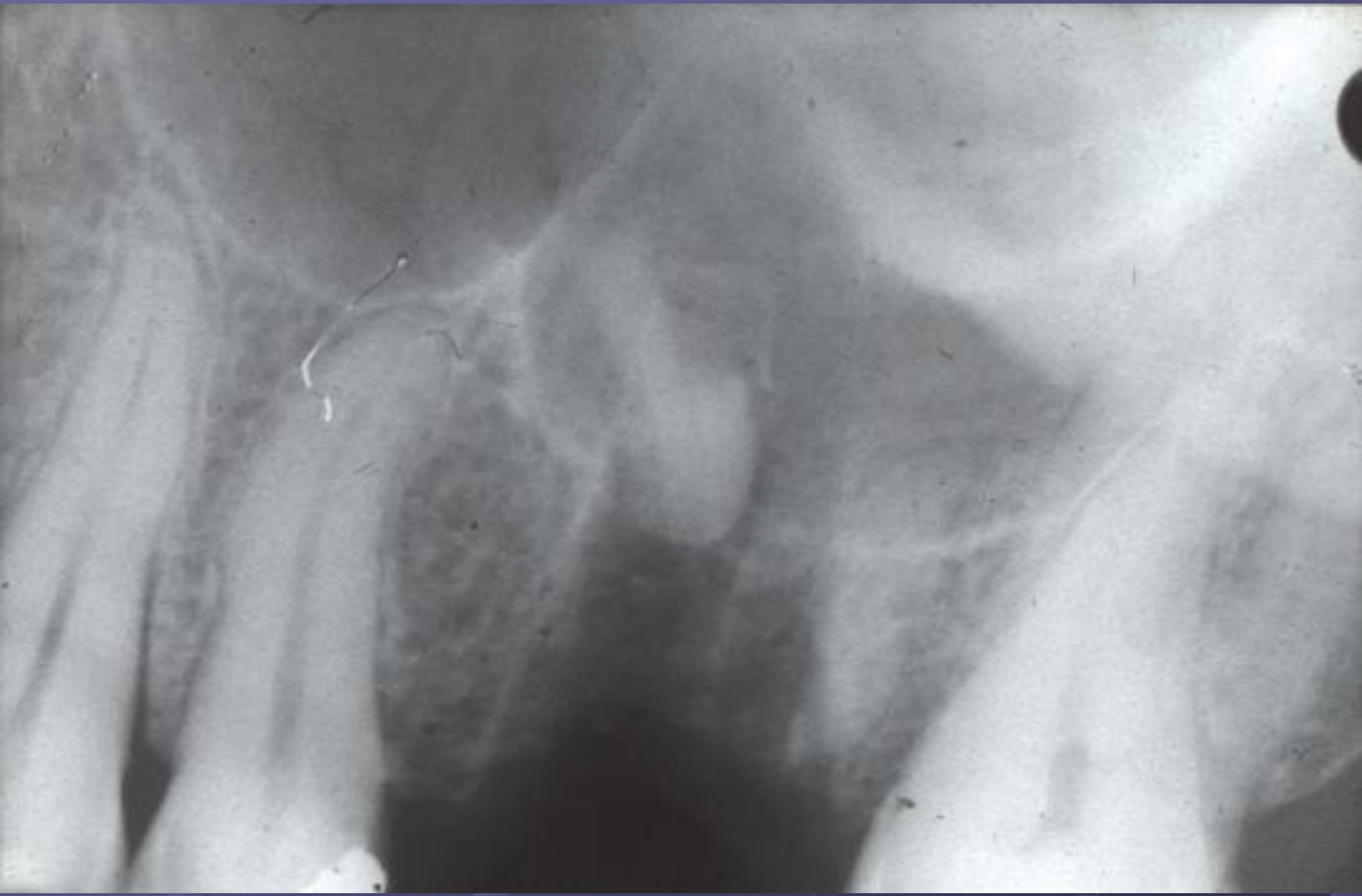
- A gyökér elhelyezkedhet:
  - az arcüregben szabadon
  - az arcüreg csontos fala és nyálkahártyája közé becsúsztatva
- Extraoralis rtg lokalizáció (OP, PA)

Radix in antro

Kezelés

● Eltávolítás

- sebészi feltárásban
  - kürett kanalak (pl. Lucas, Kerpel)
  - sinus átöblítése
  - gézcsík
  - sebészi szívó vékony, flexibilis toldalék
  - esetleg egyéb módszerek segítségével
- endoszkóppal

Idegentestek az arcüregben

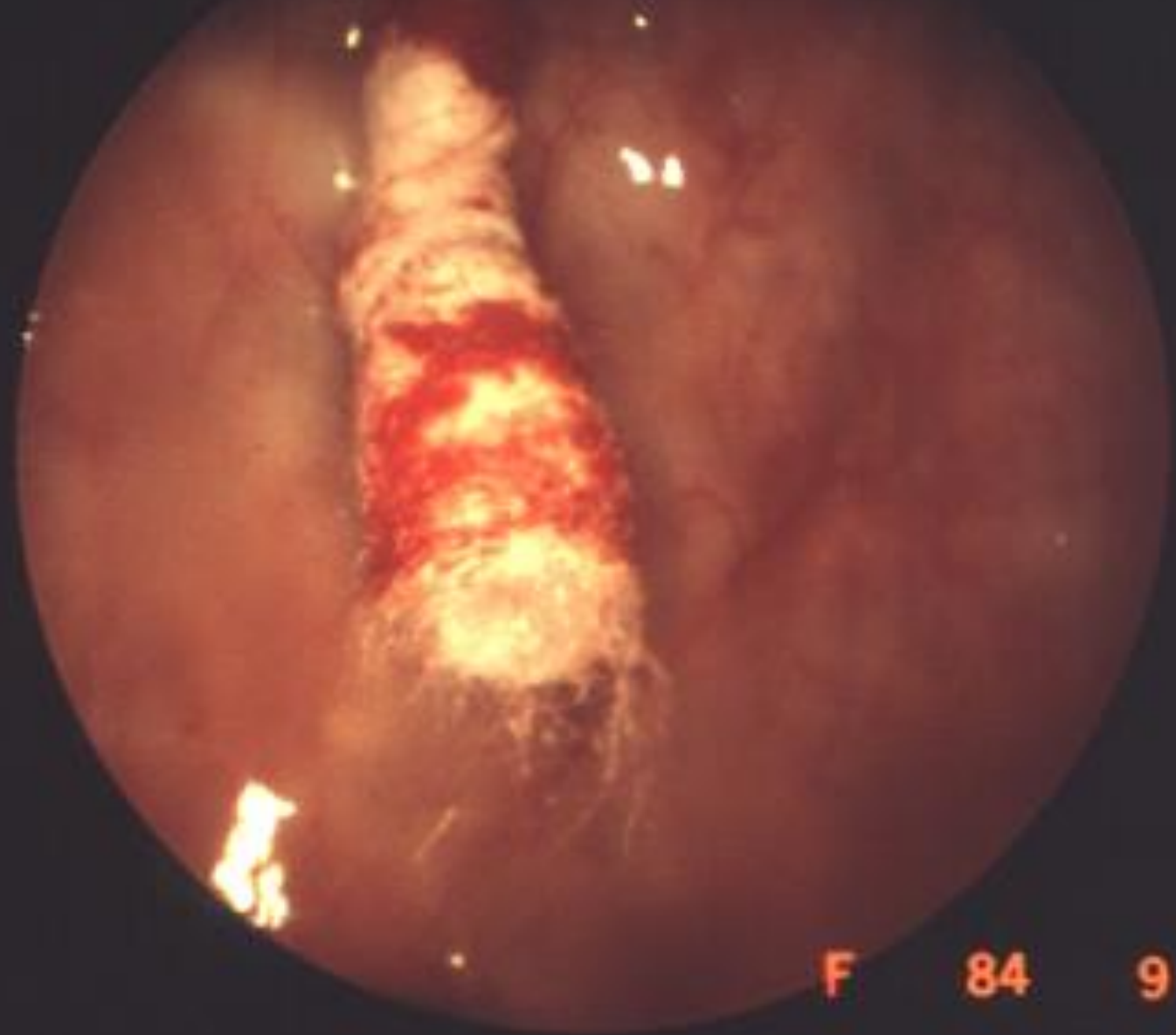

F 83 5 9

E 83 5 9

F 84 9 11

Idegentestek az arcüregben

Leggyakrabban:

[gyökér (fragmentum) –radix in antro]

gyökértömőanyag

Ritkábban:

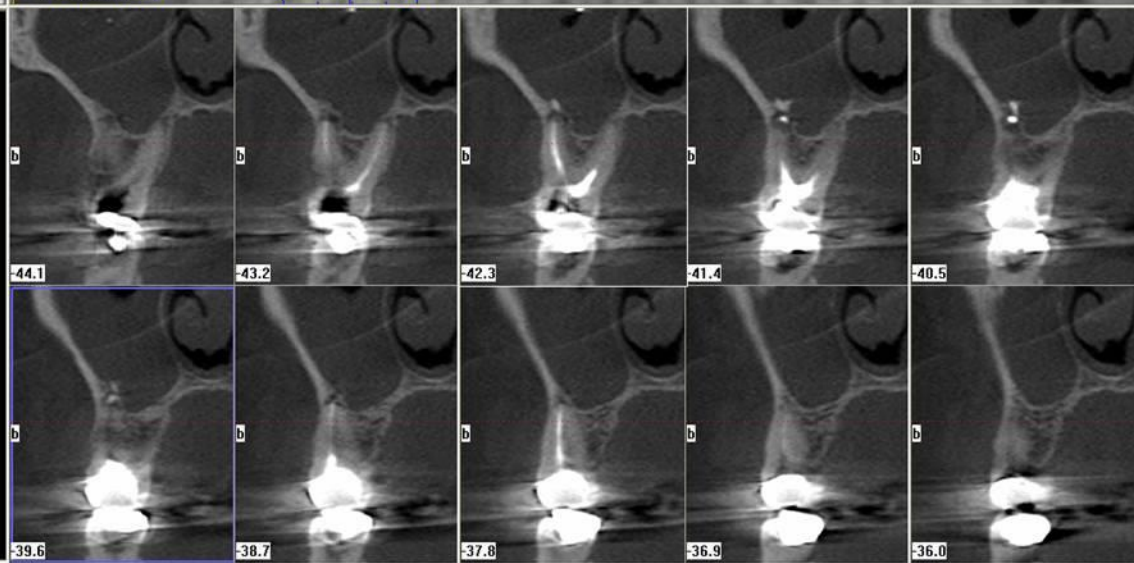
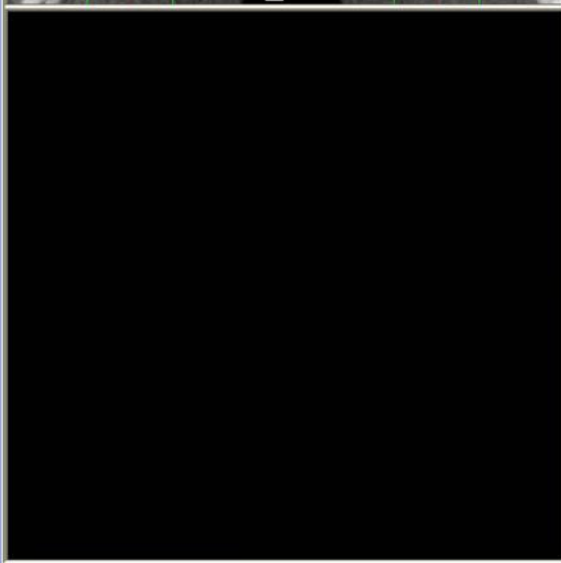
géz törlő

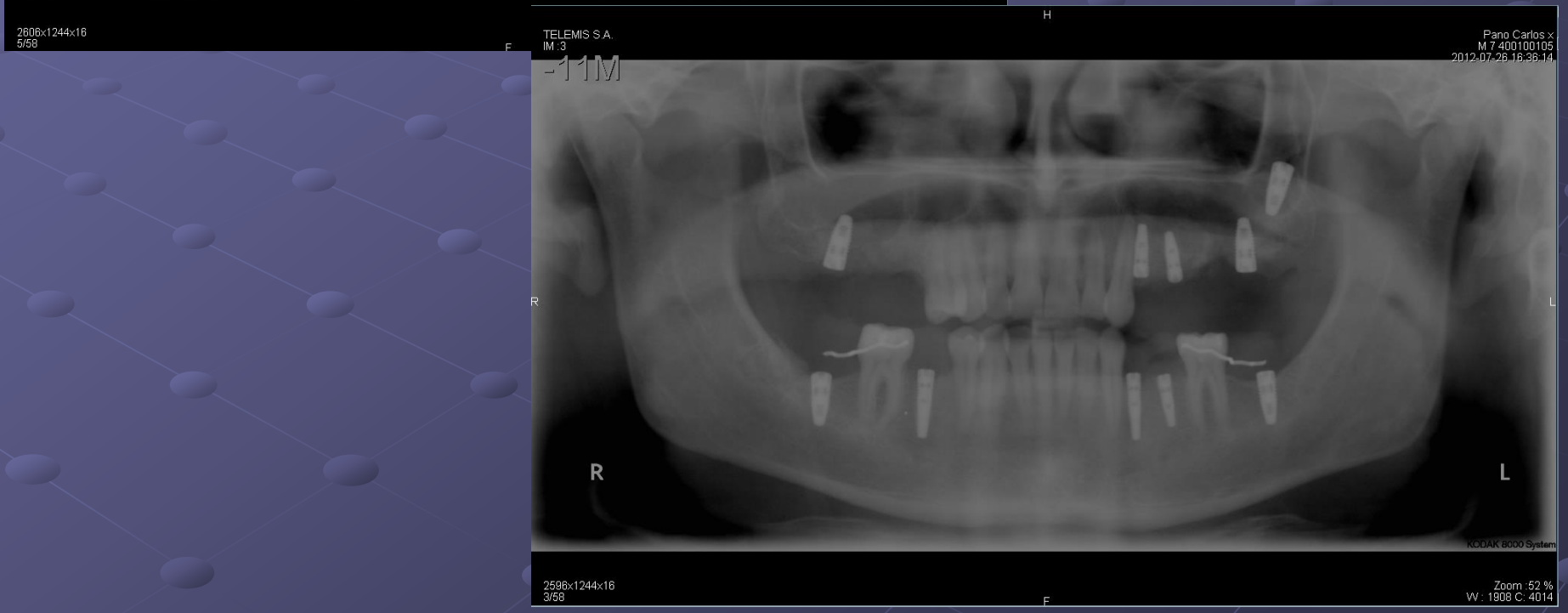
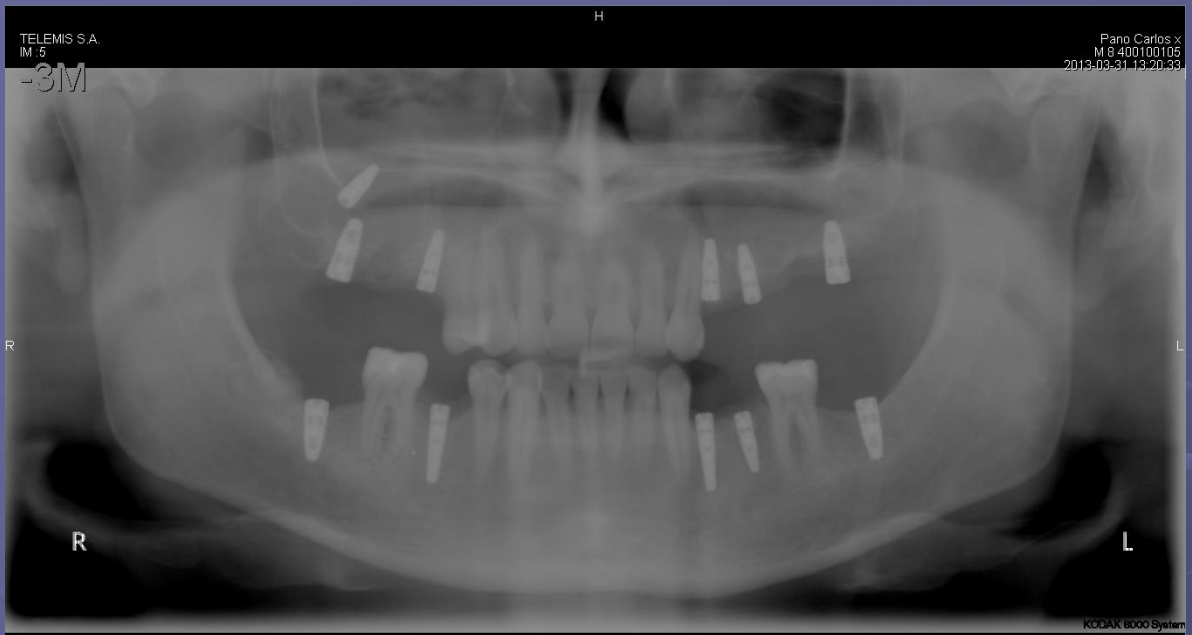
implantátum

vagy jellegénél fogva bármi más

Idegentestek az arcüregben

AZ ARCÜREGBEN LÉVŐ IDEGENTESETEK KEZELÉSI LEHETŐSÉGEI

● Azonnali

- Átöblítés
- sinuscopia

● Késleltetett

- Luc-caldwell Csak krónikus szakaszban (akut fellobbanáskor ellenjavallt)